ARGENTONA VERS EL NOU MIL·LENNI (cicle de conferències)

AGÀPIT BORRÀS

argentona 2000, el model del territori

En la nova escala de l'urbanisme hi ha tres categories interessants en l'anàlisi i en la projecció:

El sistema d'espais naturals
El sistema urbà
El sistema de comunicacions

a) El sistema d'espais naturals ha quedat frenat per la precarietat del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), i per la migradesa del Pla Territorial General de Catalunya (PTGC). Aquests dos documents no han assenyalat a escala nacional la corresponent xarxa de boscos, valls i conreus. Comparar el PEIN amb la serralada litoral posa en evidència les mancances d'una política que ha estat tímida en la preservació dels espais naturals a Catalunya. La desconnexió entre l'espai natural de la Conreria/Sant Mateu/Céllecs i l'espai natural del Montnegre/Corredor, posa de manifest els interessos privats en excloure certs boscos i conreus del límit del PEIN. El cas d'Òrrius gairebé arriba a l'escàndol. La configuració actual del PEIN amb les seves 144 illes sobre el territori català, evidencia la precarietat d'un Pla que hauria d'haver estat un "sistema" d'espais naturals relligant el relleu muntanyós i les valls agrícoles del país.

b) El sistema urbà és inexistent. El PTGC hauria pogut desenvolupar diferents escenaris de municipis mancomunats, superant la divisió municipal. Els sistemes de ciutats, àrees de cohesió i de reequilibri no van més enllà del text escrit i la nomenclatura. En el fons es deixen les coses exactament igual.

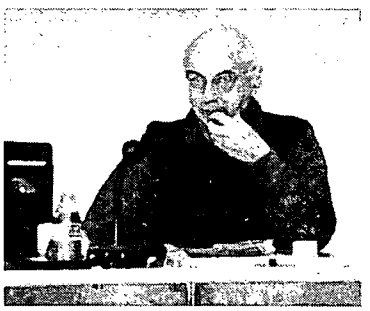
Els sistemes urbans, és a dir les mancomunitats de municipis, haurien d'haver estat una de les prioritats del PTGC, superant la fragmentació municipal i apostant per uns ens que permetin una millor racionalització del territori i una major optimització de les inversions. En no ser així, els pobles tendeixen a esgotar el sòl del terme municipal.

c) El sistema de comunicacions és el que de manera contundent i progressiva construeix una quadrícula formada per autopistes i carreteres que encerclen les ciutats, els boscos i els conreus. I la quadrícula s'acaba omplint. Dels tres sistemes, el sistema de comunicacions és el que realment es construeix i genera expectatives urbanístiques que acaben omplint la quadrícula. Argentona és un punt feble de la nova escala territorial que s'estructura amb més força a partir de l'obertura de l'autovia Granollers-Mataró, que travessa el massís de Parpers. Granollers i Mataró són dues grans ciutats als extrems de l'eix. Dosrius, Canyamars, Òrrius i Argentona són els punts febles del mateix.

La pressió immobiliària sobre Argentona es reforçarà amb les noves vies de comunicació. Les mancances anteriorment descrites es posen de manifest: la inexistència d'un sistema urbà que agrupi els municipis de la riera d'Argentona i la falta d'una major preservació dels seus espais naturals.

Argentona necessita reforçar el seu model territorial.

Si bé el seu terme municipal és extens, amb 2.522 hectàrees, la superfície urbanitzable es redueix sensiblement si s'introdueix el territori com un element afegit a preservar per les seves característiques pròpies.

L'arquitecte Agàpit Borràs durant la conferència

Dues conclusions:

Defensar el model territorial.

Aquest és el repte d'Argentona. Defensar el seu model territorial. Que la població defensi el seu territori no urbanitzat de la mateixa manera que ho faria defensant les obres de l'arquitecte Puig i Cadafalch.

La segona conclusió és la incorporació d'Argentona dins del sistema urbà de la riera. Canyamars, Dosrius, Òrrius, Argentona, Cabrera i Mataró, formen un sistema urbà, no escrit ni detallat en els plànols, però que és el territori real. És la ciutat real. Seria bo treballar en aquest sentit.

ARGENTONA VERS EL NOU MIL·LENNI (cicle de conferències)

JOAN MAJÓ

les activitats econòmiques: comerç, indústria, ...

Joan Majó va començar la seva xerrada posant en qüestió dos conceptes: el de la previsió de com serà l'economia i el concepte de territori.

Segons ell, per exemple, no es pot parlar de l'"economia del territori d'Argentona", atès que l'economia és cada cop més global, en la qual les divisions administratives no tenen cap mena d'incidència i les polítiques de promoció econòmica s'hauran de fer des de noves perspectives a les fetes fins ara.

Conferència de Joan Majó

De fet, ens trobem davant d'una nova revolució, a les portes d'un canvi social de gran abast, com ho va ser en el seu moment la revolució industrial en els segles XVII i XVIII, pel qual es va passar d'una societat agrícola a una societat industrial. Actualment estem passant de la societat industrial a la societat de la informació. En aquesta nova societat hi continuarà havent agricultura i indústria, però la gran majoria de la població ja no es dedicarà a la producció d'aliments o de béns materials i industrials, sinó que una petita part de la població produirà tots els aliments i béns industrials necessaris. Les noves tecnologies i la transformació d'energia ha provocat un excedent de mà d'obra que es dedicarà a altres activitats econòmiques relacionades amb el processament de la informació. La població dedicada a l'agricultura no serà superior al 5% del total i no més d'un 15% es dedicarà a la indústria, produint tant o més com ho estan fent actualment. La resta, aproximadament un 80% de la població activa, es dedicarà als serveis, bàsicament a serveis personals (tenir cura de les persones) i a processar informació. Aquest canvi ve donat, fonamentalment, per la microelectrònica i la fibra òptica, que ha permès convertir en números (digitalitzar) tota la informació disponible. Tot es pot digitalitzar, per tant tot es pot processar, emmagatzemar i transmetre.

De fet ja moltes feines estan relacionades, estrictament, amb el procés d'informació, com és el cas de molts treballadors de l'administració, bancs, periodistes, etc. els quals, en definitiva, no fan més que processar informació.

D'altra banda, l'atenció a les altres persones, com atenció a la gent gran, infants, sanitat i similars, serà un sector de gran creixement en les properes dècades.

Com serà aquesta nova societat basada en el procés de la informació?

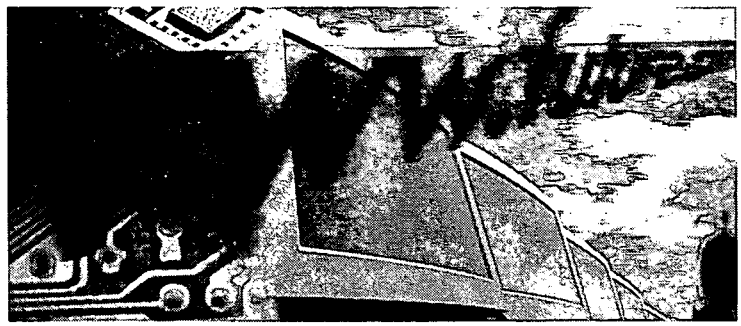
La utilització de la informació i dels coneixements serà la base de l'economia, l'accés a la informació serà molt més generalitzar, mentre que l'accés als béns materials passarà a un segon pla. La tecnologia permet substituir bona part de la mà d'obra, energia i materials que es consumeixen actualment, de manera que es pot disminuir l'elevat consum de matèries primeres i productes energètics que està portant al col·lapse ecològic del nostre planeta. La Terra no pot aguantar més població amb el nivell de consums i residus que generen les societats industrials actuals. La substitució de mà d'obra per tecnologia genera problemes d'atur a les societats industrials, pel que cal reconvertir la mà d'obra industrial per mà d'obra qualifica-

da en tecnologia de la informació.

El benestar de la societat de la informació es basarà més en el consum de coneixements i d'informació que en el consum de béns materials. Per exemple, no caldrà que tothom tingui CD's a casa amb la música que li agrada, sinó que es connectarà a la xarxa telemàtica i escoltarà la música que vol escoltar, com tampoc portarem rellotges però sabrem l'hora exacta amb altres aparells.

En la societat actual, basada en la possessió de béns materials, que per definició són limitats i escassos, la propietat d'aquests béns defineix la riquesa i les diferències socials entre les persones, mentre que en la societat de la informació, com que aquesta és il·limitada, la riquesa es mesurarà pel dret d'accés a la informació i als coneixements, per la qual cosa és molt important regular aquest accés en la legislació futura, per tal que aquesta sigui el màxim accessible possible. Aquest serà un dels temes fonamentals de debat en els propers anys, ja que suposa un canvi radical en el concepte de riquesa que tenim actualment.

Un altre tema fonamental és com organitzem el treball. En la societat industrial cal una coincidència de totes les persones del procés de producció en el mateix lloc a les mateixes hores, amb la conseqüència evident de separació del lloc de treball i el de l'habitatge, amb un obligat desplaçament de tots els treballadors a la mateixa hora. Però en les feines relacionades amb el procés d'informació es pot treballar en diferents llocs i a diferents hores, amb un horari continu però amb molt divers horari dels seus treballadors. Actualment ja hi ha moltes empreses que funcionen així, com llibreries virtuals, en què no hi ha

pròpiament un centre de treball, sinó que es treballa des de diferents punts connectats per ordinadors. De fet, es pot treballar des de diferents punts del planeta sobre un mateix producte, a través del cable.

En la indústria, els treballadors no són propietaris dels mitjans de producció, ja que aquests són de gran envergadura i alt cost, però en la societat de la informació, les eines de treball es basen en petites estacions informàtiques a l'abast de tothom, per la qual cosa els treballadors poden tornar a ser propietaris dels mitjans de producció, pel que les relacions laborals han de canviar de forma radical, ja que un treballador serà més un proveïdor que un treballador en el sentit actual, serà més una prestació de serveis que altra cosa.

Aquest fet pot tenir grans conseqüències per la pèrdua de drets laborals adquirits en la societat industrial, amb tots els drets socials que els treballadors han obtingut i que es poden perdre en ser els nous treballadors petits empresaris.

Les conclusions, bàsicament, són tres:

Primera: La promoció econòmica no és només la promoció industrial, sinó sobretot la promoció de centres de generació i processament de coneixements. És un error la separació sistemàtica de zones d'habitatges i zones industrials, atès que les empreses de la informació poden radicar-se perfectament enmig dels nuclis d'habitatges, per les seves característiques de netedat i manca de sorolls, entre altres.

Segona: El concepte de territori ha de variar forçosament, ja que cal entendre el territori amb les infraestructures necessàries per la connectivitat informàtica i telecomunicacions, pel que cal que les administracions públiques facin les inversions necessàries i garanteixin el desenvolupament de la societat de la informació.

Tercera: El planejament territorial no es pot fer pensant només en el municipi, sinó que ha de preveure un àmbit d'acció molt més ampli, ja que els municipis, per si sols, poca cosa tenen a fer pel seu compte en una economia cada cop més global i interdependent.

Estem passant de la societat industrial a la societat de la informació. Aproximadament un 80% de la població activa es dedicarà als serveis, bàsicament a serveis personals (tenir cura de les persones) i a processar informació

Tot el que s'ha exposat va pel conjunt de la societat i també per Argentona, a quines autoritats municipals fem una crida per tal que es preparin pels reptes que suposa el canvi que ja hem iniciat i que està tenint els seus primers efectes en la nostra activitat econòmica, amb uns canvis cada cop més ràpids i que no ens poden agafar desprevinguts.

ARGENTONA VERS EL NOU MIL·LENNI (cicle de conferències)

A. BORRÀS, A. BOBA i A. SOY

taula rodona

Síntesi del que es va tractar en la taula rodona moderada per J. Maria Fàbregas amb la participació d'Assumpta Boba (geògrafa), Agàpit Borràs (arquitecte) i Antoni Soy (batlle d'Argentona).

A la pregunta de si es pot controlar el creixement demogràfic i, doncs, de limitar la llibertat de moviments i d'instal·lació, Boba respon que ja hi ha un autocontrol natural perquè creixem per saldo migratori i que l'important és planificar el creixement sobre l'oferta de sòl. S'ha de trobar un equilibri. S'ha d'establir el quan i el com del creixement.

Borràs va afirmar que es fan servir plantejaments urbanístics per resoldre el problema de la immigració. El model urbanístic marca els límits de creixement. Ha de marcar-los perquè ens podria passar com a Vilassar de Mar o El Masnou, que han acabat el sòl residencial, amb tots els problemes culturals i de convivència que el fet els planteja. Es declarà radical en el tema de limitar el creixement. S'ha de marcar un model clar al límit de creixement.

Soy digué que no sap si es poden fixar límits al nombre d'habitants i més que una qüestió ètica és més aviat política i social. Creu que s'han de preservar zones agrícoles i forestals perquè com Borràs creu que són un valor afegit a d'altres valors culturals de la vila i perquè no s'ha de rebaixar la qualitat de vida dels argentonins. En l'actualitat som uns 9.600 habitants i es calcula que hi ha uns 1.000 solars buits per a cases unifamiliars i plurifamiliars, una nova urbanització aprovada a Cirés... Si es realitzen tots els projectes, creu que arribarem a uns 15.000 habitants.

A la pregunta de fins a quin punt l'administració pot imposar, fixar, un model de poble sense que això limiti la llibertat o la creativitat i ens aboqui a una uniformitat absurda, Borràs digué que l'Ajuntament té tot el dret, l'autoritat, la responsabilitat de marcar les pautes per donar el model urbanístic. S'ha d'incidir en la tipologia de les construccions perquè s'han d'adequar a la disponibilitat de sòl. A més, l'arquitectura és, després de la llengua, l'element que defineix millor la personalitat d'un país. L'Ajuntament ha de fer un seguiment rigorós del creixement perquè alguns sectors de la construcció pensen que el sòl municipal és només una mercaderia.

NEUS
- Cotilleria
- Sol UVA
-Perfumeria
- Estheticienne
Joan XXIII, 3 · Tel. 93 756 00 13
Argentona

DUTXA DE SOL
Sessions de 8 minuts
Ja disposem de la nova col·lecció de bany per aquest estiu

MARIA assessora tècnico-fiscal
assegurances - gestions
C/ Les Parres, 6-8 - Tel. i Fax 93 797 02 06
ARGENTONA

Boba creu que hi ha criteris i gustos diferents i, així doncs, s'han de discutir les propostes i s'han de pactar les solucions més òptimes. Alhora pensa que és molt important el patró de la rehabilitació per poder millorar el paisatge urbà.

Soy creu que sí que es pot fixar un model però que en cap cas s'ha d'imposar. S'han d'aprofitar totes les idees per decidir amb el conjunt de la població quina imatge de poble volem.

Davant la pregunta de si és obsolet parlar encara de planificació de serveis amb els pobles veïns ara que entrem en la nova era de tot tipus (històrics, culturals, de paisatge...) a la informació via cable o internet, Soy creu que la transformació serà més lenta que el que prediuen els entesos però que quan es faci una nova urbanització o una nova zona industrial ja s'han de cablejar de cara al futur que s'acosta. Borràs insisteix en els valors que ha aportat i aporta l'agricultura en la vida i que els territoris que ja no seran productius s'han de tractar com un valor afegit al benestar col·lectiu. I perquè estem connectats a les xarxes no ha de voler dir que ens desentenguem de l'estructura urbana. La virtualitat de les comunicacions no s'ha de sobreposar mai a la realitat urbanística. Segons Soy, el camí a seguir ha de ser cada cop més la interrelació amb els municipis del voltant, sobretot Mataró.

Boba remarca que ja hi ha molts argentonins que estan connectats a la xarxa per les seves feines i que la tendència és imparable estiguin o no els sistemes en mans de les multinacionals. Insisteix que l'agricultura la tenim massa idealitzada perquè en el territori dedicat a l'agricultura avui vol dir canvis en el paisatge, grans inversions, maquinària, construccions...

Soy precisa que ja ens hi trobem en aquest cas amb una instal·lació agrícola, que és una empresa tradicional però que necessita de noves infraestructures amb naus semblants a les industrials. Aquest tipus de producció agrícola ha de competir amb els pagesos italians i d'altres països.

Borràs acaba dient que la crítica que fa a la societat de la informació no és pas contra el cable i el seu ús, sinó perquè sent pocs discursos crítics a aquestes grans concentracions de poder que dominaran tots aquests mitjans de manera monopolística.

D'esquerra a dreta: Agàpit Borràs, Antoni Soy, Llorenç Soldevila, Josep Ma Fàbregas i Assumpta Boba.

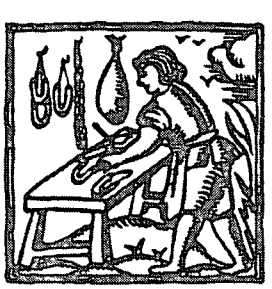
ACLARIMENTS

■ La fotografia de la Fira de Cavalls publicada en el número 1 de fonts era extreta del catàleg corresponent de la sala de subhastes Brok, de Barcelona.

■ La fotografia de Jaume Clavell que apareix en el fulletó informatiu del Centre d'Estudis Argentonins és d'en Pep Padrós.

NOTA DE REDACCIÓ

El resum de la conferència de l'Assumpta Boba sobre la demografia d'Argentona, a causa de la seva extensió, es publicarà en un proper número de fonts.

QUEVIURES-CANSALADERIA

EMBOTITS i FIAMBRES D'ELABORACIÓ PRÒPIA

CASA
FONTCUBERTA
ESTABLERTA DES DE 1892

Tel. 93 797 03 07 - 08310 ARGENTONA

Esports 10

C/. Josep Vilaseca,3
Tel. 93 846 21 06
08440 CARDEDEU

C/. Dr. Farrero,10-12
Tel. 93 797 20 04
08310 ARGENTONA